

Тук-Тук-Тук

Микола Носов

Ми втрьох — я, Мишко і Костик — приїхали до піонертабору на день раніше, ніж весь загін. У нас було завдання: прикрасити приміщення до приїзду дітей. Ми самі просили нашого вожатого Вітю послати нас уперед.

Нам дуже хотілося швидше в табір.

Вітя погодився і сам поїхав з нами. Коли ми приїхали, в будинку вже закінчували прибирати. Ми розвішали на стінах плакати, картини, які привезли з собою, потім нарізали з барвистого паперу прапорців, нанизали їх на шворочки і повісили під стелею. Тоді нарвали в полі квітів, зробили з них букетів і розставили на вікнах у банках з водою. Гарно вийшло!

Увечері вожатий Вітя поїхав назад до міста. Марія Максимівна, табірний сторож, яка жила поряд у маленькому будинку, сказала, щоб ми йшли ночувати до неї, але ми не схотіли. Мишко сказав, що ми нічого не боїмось і ночуватимемо самі в будинку. Марія Максимівна пішла, а ми наставили на подвір'ї самовар, сіли на ґаночку й відпочивали.

Хороше було в таборі! Коло самого будинку росла висока горобина, а вздовж паркана — величезні старі липи. На них безліч круглих воронячих гнізд.

Ворони кружляли над липами і голосно каркали. У повітрі гули хрущі. Вони металась у різні боки, налітали на стіни будинку й падали на землю. Мишко підбирав їх і складав у коробочку.

А потім сонечко сховалося за лісом, і хмари на небі спалахнули червоним полум'ям. Так гарно стало! Коли б у мене були фарби, я б одразу намалював картину: вгорі червоні хмари, а внизу наш самовар. А від самовара шугає дим прямо до хмар, як з пароплавної труби.

Потім хмари згасли і стали сірі, неначе гори. Все змінилося навкруги. Нам аж почало здаватися, ніби ми якимсь дивом потрапили в інші краї.

Самовар закипів. Ми перенесли його до кімнати, засвітили лампу й сіли пити чай. У вікно налетіли нічні метелики; вони кружляли навколо лампи, мовби танцювали. Все було якось незвичайно. Тихо так, тільки самовар на столі шумить. Ми сидимо і п'ємо чай, самі собі господарі.

Після чаю Мишко защепнув на гачок двері ще й мотузкою за ручку прив'язав.

— Щоб не залізли розбійники, — каже.

— Не бійся, — кажемо ми, — ніхто не залізе.

— Я не боюся. Так, про всяк випадок. І віконниці треба зачинити.

Ми посміялися з нього, але віконниці зачинили все-таки, про всяк випадок, і стали вкладатися спати. Зсунули трое ліжок до купи, щоб зручніше було розмовляти.

Мишко попросився усередину. Костик каже:

— Ти, либонь, хочеш, щоб розбійники спершу нас повбивали, а тоді тільки за тебе

взялися. Ну, гаразд, лягай.

Пустили його всередину. Та він однаково, напевне, боявся: узяв на кухні сокиру й засунув її собі під подушку. Ми з Костиком мало не луснули від сміху.

— Ти тільки нас не зарубай помилково, — кажемо. — А то подумаєш, що ми розбійники, і цюкнеш по голові сокирою.

— Не бійтеся, — каже Мишко, — не цюкну!

Погасили ми лампу і ну в темряві розповідати один одному казки. Спочатку розповів Мишко, потім я, а коли черга дійшла до Костика, він почав якусь довгу страшну казку про чаклунів, про відьом, про чортів і про Кощея Безсмертного. Мишко від страху закутався з головою в ковдру і став просити Костика не розповідати більше цієї казки. А Костик, щоб полякати Мишка, ще кулаками по стіні стукає і каже, ніби це чорти стукають. Мені самому зробилося страшно, і я сказав Костикові, щоб він перестав.

Нарешті Костик угамувався. Мишко заспокоївся і заснув. Стало тихо. Ми з Костиком чомусь довго не могли заснути. Лежимо, прислухаємося, як Мишкові хрущі в коробці шарудять.

— Темно, як у льохів! — сказав Костик.

— Це тому, що віконниці зачинені, — кажу я.

— А все-таки ми хоробрі! Не боїмося самі ночувати! — каже Костик.

Скоро трішечки посвітлішало. Стало видно щілини у віконницях.

— Напевне, вже світанок, — каже Костик. — Тепер ночі зовсім короткі.

— А може, місяць зійшов?

Нарешті я задрімав. Раптом чую крізь сон:

Тук-тук-тук!

Я прокинувся. Мишко й Костик сплять. Я розбудив Костика.

— Хтось стукає, — кажу.

— Хто ж може стукати?

— А ось послухай.

Прислухались ми. Тихо. Потім знову:

Тук-тук-тук!

— У двері стукають, — каже Костик. — Хто ж це?

Почекали ми. Не стукають більше.

"Може, примарилося", — думаємо. Раптом знову:

Тук-тук-тук! Тук-тук-тук!

— Тихіше, — шепоче Костик, — не треба озиватися. Може, постукає й піде.

Почекали. Раптом знову:

Тук-тук-тук! Тра-та-та-та!

— Ах, щоб тебе розірвало! Не йде звідси! — каже Костик.

— Може, це з міста хто-небудь приїхав? — кажу я.

— Навіщо ж так пізно їздити? Почекаємо. Якщо постукає ще, запитаємо.

Чекаємо. Нікого нема.

— Мабуть, пішов, — каже Костик.

Тільки-но ми заспокоїлись, раптом знову:

Тра-та-та-та!

Я підскочив у постелі від несподіванки.

— Ходімо, — кажу, — запитаємо.

— Ходімо.

Підкралися до дверей.

— Хто там? — запитує Костик.

Тихо. Ніхто не відповідає.

— Хто там?

Мовчить.

— Хто там?

Ніякої відповіді.

— Мабуть, пішов, — кажу я.

Вернулись ми назад. Тільки одійшли від дверей:

Тук-тук-тук! Трах-та-тах!

Кинулися ми знову до дверей:

— Хто там?

Мовчить.

— Що він, глухий, чи що? — каже Костик.

Стоїмо ми, прислухаємося. За дверима неначе об стінку хтось-треться.

— Хто там?

Нічого не відповідає.

Одійшли ми від дверей. Раптом знову:

Тук-тук-тук!

Залізли ми на ліжку і дихати боїмося. Сиділи, сиділи — не стукає більше. Полягали. Думаємо, не буде більше стукати.

Тихо. Раптом чуємо — шурхотить по дахові. І раптом по залізу:

Бух-бух-бух! Трах!

— На дах видерся! — прошепотів Костик.

Раптом з другого боку:

Бум-бум-бум! Бах!

— Та тут не один, а двоє! — кажу я. — Що ж це вони, дах розібрати хочуть?

Схопилися ми з ліжок, зачинили двері до сусідньої кімнати, звідки був хід на горище. До дверей стіл приставили і ще одним столом та ліжком підперли. А на дахові все стукають: то один, то другий, то всі разом. І ще третій до них долучився. І знову ще хтось у двері грюкати почав.

— Може, це хто-небудь навмисне, щоб налякати нас, — кажу я.

— Вийти, — каже Костик, — та надавати їм духопеликів, щоб не заважали спати!

— Ще нам, — кажу, — надають. Раптом їх там чоловік з двадцяттеро!

— А може, це й не люди!

— А хто ж?

— Чорти які-небудь.

— Облиш, — кажу, — казки розказувати! І без казок страшно!

А Мишко спить і нічого не чує. Йому хоч би що!

— Може, розбудити його? — питаю.

— Не треба. Нехай поки що спить, — каже Костик. — Знаєш, який-він боягуз. До смерті перелякається.

Втомилися ми, прямо з ніг падаємо. Спати хочеться! Костик заліз у постіль і каже:

— Набридла мені вся ця музика! Хай там собі хоч голови розіб'ють на дахові. Дуже мені потрібно звертати увагу.

Я витяг у Мишка з-під подушки сокиру, поклав її біля себе в ліжку і теж приліг відпочити. Стук на дахові ставав частішим і тихішим. Мені вже здалося, що це дощ по дахові стукає, і я не помітив, як знову заснув.

Ранком прокидаємося від страшного гуркоту. На подвір'ї гамір і крик.

Я схопив сокиру, підбіг до дверей.

— Хто там? — питаю.

І раптом чую голос Віті, вожатого:

— Відчиніть, хлопці! Що там з вами трапилось? Півгодини достукатися не можемо.

Я відчинив двері. Всі хлопці юрбою ввалилися до кімнати. Вітя побачив сокиру.

— Навіщо сокира? — питає. — І що у вас за погром такий?

Ми з Костиком почали розповідати, що тут уночі трапилось. Але ніхто нам не вірив, усі сміялися з нас і казали, що це нам з переляку. здалося. Ми з Костиком мало не плакали від образи.

Раптом згори почувся стукіт.

— Цитьте! — закричав Костик і підняв палець догори.

Хлопці замовкли і почали прислухатись.

Тук-тук-тук! — стукало щось на дахові.

Хлопці завмерли від подиву. Ми з Костиком відчинили двері й потихеньку вийшли на подвір'я. Всі пішли за нами. Ми одійшли від будинку і глянули на дах. Там сиділа звичайна ворона і щось дзьобала.

Тук-тук-тук! Бух-бух! — стукала вона по жерсті дзьобом.

Хлопці побачили ворону й засміялися так голосно, що ворона залопотіла крилами і полетіла. Хлопці відразу притягли драбину, кілька чоловік залізло на дах подивитися, що там дзьобала ворона.

— Тут торішні ягоди горобини лежать. Напевне, ворони дзьобають їх і стукають по дахові! — закричали хлопці.

— Звідки ж тут ягоди горобини беруться? — кажемо ми.

— Та тут же навколо горобина росте. Ось ягоди прямо на дах і падають.

— Стривайте, а в двері ж хто стукав? — кажу я.

— Справді, — каже Костик, — навіщо це воронам знадобилось у двері стукати? Ви ще скажете, що ворони навмисне у двері стукали, щоб ми їх переночувати пустили.

На це ніхто не міг нічого відповісти. Всі побігли на ґанок і почали оглядати двері. Вітя підняв з ґанку ягоду і сказав:

— Вони й не стукали у двері. Вони дзьобали на ґанку ягоди, а вам здалося, що стукають у двері.

Ми подивилися: на ґанку валялось кілька ягід горобини.

— Сміливці! — глузували з нас хлопці. — Утрюх злякалися ворони!

— І зовсім не втрюх, а вдвох, — кажу я. — Мишко спав як убитий і нічого не чув.

— Молодець, Мишко! — закричали хлопці. — Значить, ти один не боявся ворони?

— Я нічого не боявся, — відповів Мишко. — Я спав і нічого не знаю.

Відтоді всі вважають Мишка сміливцем, а нас із Костиком дражнять боягузами.